

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5/2568

ศาลปกครองนครสวรรค์ ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลจังหวัดลพบุรี ศาลผู้รับความเห็น นาง ส. ผู้ฟ้องคดี กองทัพบก ผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ นาง ส. ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้อง กองทัพบก ผู้ถูกฟ้องคดี ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ต่อจากบรรพบุรุษ กรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ฉบับที่ 3166/2513 ทับที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) และกรมธนารักษ์ได้นำที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแล้วอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีเข้าใช้ที่ดิน โดยก่อสร้างเป็นสนามยิงปืน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดินอย่างถาวร ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2553 ต่อมา คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดลพบุรี (กปร. จังหวัดลพบุรี) มีมติว่า น่าเชื่อว่าที่ดินตาม ส.ค. 1 ของผู้ฟ้องคดีมีการครอบครองทำประโยชน์อย่างต่อเนื่องมาก่อน ประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดิน และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลพบุรีได้เห็นชอบตามมติดังกล่าวแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีจึงมีคำสั่งแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับที่ 3166/2513 โดยให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่เพื่อกำหนดที่ดินให้แก่ราษฎรซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีด้วย ต่อมาเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรีได้ออกโฉนดที่ดินตาม ส.ค. 1 ให้แก่ผู้ฟ้องคดีคือ โฉนดที่ดินเลขที่ 80759 และเลขที่ 80760 แต่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากการสูญเสียโอกาสในการทำกินในที่ดิน และจากการสูญเสียที่ดินอย่างถาวร ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดินพร้อมดอกเบี้ย และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการสูญเสียที่ดินอย่างถาวรพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ฉบับที่ 3166/2513 ออกโดยชอบด้วยกฎหมาย ที่ดินพิพาทเป็นที่ราชพัสดุใช้เพื่อประโยชน์ในราชการทหาร อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดและไม่ต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้งผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ชดเชยค่าเสียหายเกินกว่า 1 ปี คดีจึงขาดอายุความไม่อาจฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้ยกฟ้อง ศาลปกครองนครสวรรค์เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า กองพลรบพิเศษที่ 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการก่อสร้างสนามยิงปืนเขาเอราวัณ รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายและดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี กรณีตามคำฟ้องจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และเป็นคดีพิพาทอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดี ตามมาตรา 197 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นคดีปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายดังกล่าว ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินฯ และหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้นออกโดยชอบด้วยกฎหมาย ที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวยังเป็นที่ยกหวงห้ามอยู่ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้

โดยชอบด้วยกฎหมาย และการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมนั้น เห็นว่า กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นเพียงประเด็นข้อต่อสู้ในคดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีมิได้กระทำละเมิดตามคำฟ้องเท่านั้น ไม่ได้มีสภาพเป็นข้อหา จึงไม่มีผลทำให้สภาพแห่งข้อหาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองเปลี่ยนแปลงไป ศาลจังหวัดลพบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า การจะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดแก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาท คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ แม้กองทัพบก ผู้ถูกฟ้องคดี จะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพบก การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพบกตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ตามมาตรา 17 (2) มาตรา 19 และมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 แต่เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดก่อสร้างสนามยิงปืนเขาเอราวัณรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ราชพัสดุใช้เพื่อประโยชน์ในราชการทหาร อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นที่ราชพัสดุ ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5/2568>